

Štajerc" izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krone, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računari naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 6 v. Uredništvo in upravnštvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 13.

V Ptuj v nedeljo dne 28. marca 1909.

X. letnik.

Vojska?!

Položaj je nespremenjeno resen. Vsi srbski odgovori na vprašanja našega ministra za zunanje zadeve so nezadovoljivi. Človek ima vtis, da hoče srbska vlada le časa dobiti, da dokonča popolnoma svoje oborožanje. Resnično povedano: Mi kakor noben pametni človek gotovo nismo prijatelji vojske in vemo čisto natančno, da bi vojska zahtevala od prebivalstva velikanske žrtve. Ali sedanje stanje je istotako nevzdržljivo. Troški za obmejno vojaštvo so ogromni in prebivalstvo je grozno vznemirjeno. Listi ne smejo ničesar o vojaškem gibanju pisati in zato se širijo le neverjetne razburljive govorice. Temu neznosnemu stanju mora biti konec? Srbiji se je dalo doslej dovolj priložnosti, da uredi razmere. Nobena velevlast bi ne imela toliko potrpežljivosti z malo Srbijo kakor Avstrija. To prizna danes celi svet. Položaj je torej danes sledeči: Vsak hip zna padeti odločilna beseda. Ako Srbija v zadnjem trenutku ne spremeni svojega stališča, potem mora priti do vojske s Srbijo in Črnogoro.

V naslednem podamo zanimivejše vesti zadnjih dni:

Dunaj 23. „N. F. Presse“ poroča iz Konstantinopla: Položaj se mora najkasneje začetkom aprila na ta ali oni način razjasniti. Nadaljno zavlačenje je izključeno. Ako bi se Srbija pokorila, morala bi takoj razoborožiti in velevlastim nadaljno mirno zadržanje garantirati. Ako bi velevlasti od Srbije tega jamstva ne mogle tekom enega tedna dobiti, marširali bi naši vojaki tudi brez ultimatumov v Srbijo.

Dunaj 23. Cesar je sprejel prestolonaslednika Franc Ferdinanda v posebni avdijenci; istotako ministra Ährenthala. Govori se, da je bil prestolonaslednik medtem tudi v Berlinu pri cesarju Viljemu.

Berlin 23. „Voss. Ztg.“ poroča: Boji na Drini se ponavljajo, tako da nismo več veliko od vojnega stanja oddaljeni. Srbi streljajo na vse avstrijske straže, ki se pokažejo ob Drini. Bajce je bil rezervni lajtnant Fuchs od Srbov ustreljen. Zadnja poročila pravijo, da je bilo ob Drini že 17 avstrijskih vojakov ustreljenih.

Dunaj 23. Vedno jasneje se kaže, da pozikusi velevlasti, zasiguriti mir, nimajo uspeha. Položaj je zelo temen.

Budapest 23. Iz Belgrada se poroča: Srbsko glavno mesto Belgrad je izpraznjeno. Včeraj zvečer se je zadnje javne denarje odpravilo. Poštno blagajno v znesku 10 milijonov frankov se je neslo v Aleksinas.

Kataro 23. Vse porablivo vojaštvo Črnogore stoji že pod orožjem. Črnogorska armada obstoji iz 11 brigad.

Berlin 23. Iz Cetinja se poroča, da so pri Budnji (Dalmacija) črnogorski vojaki čez mejo na avstrijske streljali in tudi dva avstrijska vojaka vjeli.

Dunaj 22. V državnem zboru imel je ministerski predsednik govor in m. dr. dejal: Kakor

sem že poročal, ni odgovarjala nota srbske vlade na našo demaršo pričakovanju. Tudi ogrska vlada smatra srbski odgovor za nezadovoljiv. Mi nismo takoj na srbsko noto odgovorili, ker bi to položaj poojstrilo, kar hočemo zabraniti. Cilj naši politiki je zasigurnje in varstvo po aneksiji napravljene stanja. Mi nimamo izzivalnega namena in ne vladoželjne politike. Srbija ima tedaj še čas, da nam pride nasproti. Ali naša dolžnost je, da se kmalu neznosni položaj na naši mejikonča in bodemo na to z vsemi močmi vplivali“.

Šparkasa v Brežicah.

C. k. okrajno glavarstvo v Brežicah izdalo je dne 15. marca 1909 pod št. P. Z. 64 sledeči razglas:

„Ravnateljstvu šparkase v Brežicah! — V času od 11. do 18. januarja t. l. narejena revizija šparkase v Brežicah dognala je v splošnem red in varnost tega zavoda in neresničnost v listu „Posavska straža“ natisanih obdolžitev ter sumničenje splošne nature“.

S tem so vse laži potom c. k. oblasti razkrinkane!

Politični pregled.

Naval na hranilnice. Brezvestni in neumni ljudje so med ljudstvom razširili smešno vest, da bode v slučaju vojske ves denar izgubljen, ki je naložen v hranilnicah. Vsled tega so nepremišljeni ljudje pričeli dvigati denar iz hranilnic. Seveda je vse to hujskanje le neumnost. Finančni minister Bilinski je v tem oziru tudi v državnih zbornicah izjavil sledeče: „Žalibog se je v mnogih deželah naše domovine razširila vest, da hoče vlada v slučaju vojske v hranilnicah naložene denarje vzeti in za vojsko porabiti. V slučaju vojske, tudi ako se pride v sovravno deželo, je zasebna lastnina nekaj svetega. Kdo bi mogel misliti, da bi se zasebna lastnina lastnih deželanov protipostavno vzelo? To je tako otroško, nerazumljivo, da moramo misliti, da so gotovi agitatorji, ki to nalašč razširjajo. V imenu vlade in vseh drugih izjavljam: nikdar se ne bode kaj takega zgodilo, da bi avstrijska vlada svojo roko na tujo last, ki nam je sveta, položila. Vloge v šparkasah so popolnoma varne, one ostanejo popolnoma varne, pa naj bode vojska ali ne. Vložniki torej nimajo prav nobenega povoda, da bi dvigali svoje vloge iz hranilnice.“ — Tako je izjavil minister! Upamo torej, da se ljudje ne bodejo dali zapeljavati od srbskih prijateljev, da bi svoj denar jemali iz šparkas... .

Podpora pod orožje poklicanih. Vlada je izjavila, da smatra za svojo dolžnost, podpirati družine tistih vojakov, ki bi imeli priti oktobra na dopust, pa se jih je naprej obdržalo in tistih, ki se jih je zdaj pod orožje poklicalo. Podpiralo

se bode družine tako, kakor določa to postava za slučaj mobilizacije. V naslednem podamo glavne točke te postave: 1. Pravico do podpore imajo pomoči potrebne družine, ki živijo od plače vojaka, torej žena, otroci, stariši (ako jih je sin-vojak vzdrževal) itd. — 2. Podpora znaša za vsaki dan in vsaki član družine: na Štajerskem 57 vin., na Koroškem 60 vin. Poleg tega dobi še vsak član družine na Štajerskem 29, na Koroškem 30 vin. stanovalne podpore, ako ne stanuje v lastni hiši. Skupna svota podpore pa ne sme biti višja nego je bil navadni zaslužek k vojakom poklicanega. — 3. Kako se prosi za podporo? Podporo se dobi le tedaj, ako se zanjo prosi. Prošnjo je treba predložiti politični oblasti (okr. glavarstvo) in je ni treba kolekovati ter je tudi poštnine prosta. Torej ni treba marke na pismo; pač pa se mora na kuverto napisati: „Gesuch einer Familie eines zum Militärdienst Einberufenen. Portofrei lt. § 20, Abs. 4, Ges. 13. | 6. 1880, Nr. 70 R.-G.-Bl.“ — 4. Pravica do podpore pričinja z dnevom, ko zapusti poklicani svoje bivališče; za tiste, ki bi morali oktobra na dopust, pa so bili obdržani, velja podpora od 1. prosinca 1909; za rezerviste, ki so prišli oktobra pod orožje, velja z 28. oktobrom. — 5. Podpora se plača vedno pol meseca naprej, i. s. vsacega 1. in 16. v mesecu. Za slučaj smrti v vojski pa veljajo še posebne določbe.

Državni zbor je sprejel te dni vladini predlog glede rekrutov. Za predlog je glasovalo 189, proti predlogu pa 103 poslancev, med zadnjimi seveda socialisti, češki radikali itd. Več Čehov in tudi glavni vodja liberalnih Slovencev Hribar so izginili iz dvorane, ko je bilo treba glasovati. Na vsak način so zdaj časi prerensni, da bi se delalo vladi glede vojaštva težave.

V ogerski državni zbornici se je potegnili postavne načrte nazaj, ki se tičejo colninske in trgovinske pogodbe s Srbijo. Prav tako: kakor ti meni, tako jaz tebi!

Ogri in vojska. V ogrski državni zbornici imel je posl. Szemere te dni velezanimiv govor. Dejal je m. dr.: „Trozveza ni bila nikdar tako močna kakor danes. Volitve na Italijanskem so pravi uspeh trozveze. Nemčija pa stoji na naši strani kakor skala in naš mogočni prijatelj cesar Viljem (viharni „eljen“ klici poslancev) stoji z germansko zvestobo poleg nas. Proti nami agitira Rusija, ki pa ni dovolj močna. Treba torej, da pričnemo z aktivno politiko in se ne pustimo več teptati.“ — Besede tega poslanca so resnične. Mož gotovo ni prijatelj nemštva, ali resnico mora pibiti, da je najzanesljivejši prijatelj Avstriji — Nemčija, najnevarnejši sovražnik pa Rusija. Kaj pravijo k temu naši prvaki, katerih voditelji romajo po Rusiji?...

Nemška kmetška stranka imela je pred kratkem sejo, v kateri je sprejela sledečo rezolucijo: Naš poslanik je v Belemgradu povedal, da bi v hipu, ko bi prišli s Srbijo do dobrih političnih odnošajev, stopili z njo tudi v prijateljske gospodarske razmere. Kakšne bodejo te razmere, to poslanik ni povedal. Ker obstoji nevarnost, da bodejo v tem oziru v prvi vrsti interesi kmetijstva trpeli, ugovarjamo odločno, da

bi se dalo Srbiji dobičke na troške avstrijskega kmetijstva, zlasti avstrijske živinoreje. To ne sme biti, da bi se igrala naša zunanja politika vedno z življenskimi pogoji avstrijskega kmetijstva. Mi želimo gotovo mir s Srbijo, ali ta mir se ne sme uresničiti edino na troške kmetije. — To so možate besede nemških kmetov! Naši prvaki pa, ki se imenujejo tudi „kmetiške stranke“, se pripravajo za — Srbe.

Dopisi.

Oplotnica. Dne 15. in 16. t. m. vršile so se v Oplotnici občinske volitve, pri katerih je zmagala v I. in III. razredu napredna stranka ali „Štajercijanci“, kakor nas zloglasni „Sl. Gospodar“ imenuje. V drugem razredu dobili pa so večino klerikalci. S temi volitvami je odločno končan boj, kateri se je bil od strani klerikalcev z vsemi dovoljenimi in nedovoljenimi sredstvi. Ako pomislimo, da so proti nam agitrali farji in duhovni iz vseh sosednih far, kakor: iz Konjic, Pihove, Köbl, sv. Jungerte na Pohorju, Zreče in Čadrama, in da tem nedolžnim gospodarjem, kateri si vsaki očenaš pustijo dobro plačati, ni bil pregrd in prestrm nobeden pot, moramo pač spoznati velikanski vtisk tega poraza, da smo dobili v tretjem razredu 46 glasov večine. V prvem razredu nam je pretela nevarnost do „srečke“, ali odločil je še v zadnem trenutku prihod gospoda Lovrenca Potočnika iz Rogaske Slatine, kateri je, kakor obljubo, izpolnil svojo možato besedo. Čast in hvala vrlemu g. Potočniku! — Imeli pa smo v prvem razredu tudi volilca, kateri se v Slov. Bistrici, kakor sraka šopiri v vseh nemških društvi, napihuje se občinskem in okrajnem zastopu, kakor se smili tudi v šolskem svetu nemške šole. Videli smo ga v paradi nemškega gasilnega društva z pozlačeno čelado na glavi in opasan pozlačen degen. Vsakomu, ki mu je znano koliko navalov od strani klerikalcev pod nadpoveljem privandranega Besenška in konzorcija je občina Oplotnica skozi 30 let pogumno odbila, mora se studiti do človeka, kateri da častno besedo, da gotovo pride in da se mu posebej brzojavno naznani položaj stranke. Bil si je v skrbi, da mu cerkvena oblast odpove zanaprej nakup sveč in da se mu od te strani tudi prepove postaviti štand za prodajo, ako voli, kakor je obljubil, z napredno stranko. Požrl je rajše svojo mož-besedo in njegovo sladko srce zlezlo mu je v hlače. Da so bili klerikalci svoje zmage popolnoma gotovi, razvidi se iz tega, da so si pripravili smodnika in tudi možnarje nabite imeli, katere pa so v četrtek zvečer v čast sv. Jožefu izstrelili. Čast naprednim volilcem!

Sv. Lovrenc na dr. polj. Tukaj smo imeli občinske volitve dne 9. t. m., pri katerih se je pri nas prvokrat za vero šlo (?) ; vzrok je, ker se še nikoli poprej ni nobeden mašnik v volitve vtikal in agitiral. Zatoraj nas je presenečil naš g. župnik Ozmec Jožef, ko je 7. t. m. sklical zaupni shod in nam naznanjal farovške metlje za kandidate ali za „Ausschüsse“. To vam je res izbran iz cele občine „ausšus“ ker malo jih je med njimi, kateri razumejo za kaj da so izvoljeni ; med njimi so prijatelji žganja prve vrste, ja celo zavoljo poneverjenja kaznovani. Le-ti bi naj, kakor hoče župnik, našo občinsko gospodarstvo vodili? Po celi občini so bili prejšnji odborniki znani kot zaslužni večkrat izvoljeni možje, kateri so nas branili pred nepotrebnimi stroški v vsakem oziru in zagadel je sklenil župnik Ozmec, da le ti se ne smejo več voliti. Zatoraj je poklical 4 agente, da so na volišču agitrali, volilcem glasovnice v kraj jemali in po sili faroške metlje zapisovali, zakar se bodejo morali še pri kaznenski sodnji zagovarjati. Med temi so se najbolj odlikovali: kaplan Kociper Tone, 11 krat kaznovani Fošnarič Martin (to je poštenjak in ne zavidamo fajmoštru, ako se more na take ljudi opirati, ako hoče faroške metlje v odbor spraviti). Tudi Štefek Osenak, mežnar, si je pri volitvah kašo skuhal, katero bo gotovo na Ptuj pihal. Zmagali so klerikalci na celi črti in so vpili na volišču: živeli klerikalci! Ali ta zmaga je klavrna, ker smo mi predložili proti nepostavni volitvi priziv, zatoraj ne bode kruha iz te moke. Takoj so klerikalci to velikansko zmago telegrafirali „Gospodarju“. Ako ste res pošteni, tedaj tudi naznanite, s kakimi sredstvi

ste zmago dosegli. Naša občina je bila dosedaj složna in to ni bilo prav našemu župniku, zatoraj je vsejal seme prepira med nas ; misli menda župnik Ozmec, da je to zapisano v svetem pismu? Po besedah Jezusu in Janeza nikoli. Mi smatramo po naši pameti, da občinske volitve nimajo z vero nič opraviti, zatoraj si tudi ne bomo nikoli pustili farovške metlje v občinski odbor vsiljevati. To si zapomnite, župnik in kaplan! Se priporočamo na straži ostajoči, politiki ne vdani farani.

Štolnine.

(Naprej in konec*)

Ako priglirajo naši prijatelji v „Štajercu“ objavljene postavne štolnine z onimi svotami, katere so morali proti postavi župnikom plačevati, razumel hode vsak kmet, kako se ga je čez uho udarilo. Kmetje pa bodejo tudi izpoznali, kakšen namen ima klerikalna volilna gonja. Vera je v nevarnosti, vpijejo duhovni gospodje in njih pomagaci ; v resnici pa se gre edino za moč in denarni žakelj duhovništva. Kmetje naj bi volili klerikalne slamnate možje, da bodejo ovce zopet v župniščih strižene. Klerikalci jamrajo o slabih časih in vendar prestopajo štolninske določbe. Alividiš, kmet, to jasno sleparijo?

Popisati hočemo še nekaj postavnih določb štolnine: Za peto koralno dušno mašo mora dobiti župnik 2 K 40 h, vsakdo od zahtevanih levitov pa 82 h (ako se levita ne zahteva, torej nič); vsak posvetni ministrant mora dobiti 10½ h (katere pa župnik večidel za se pridrži).

O zvonjenju v vaseh.

Za prvo celo zvonjenje z vsemi zvonovi za vsako uro K 1.57½, za drugo in zadnjo 44 h. Vsakemu stoji prosto, da pusti med in pred pogrebom kolikor hoče dolgo in na kakšni način zvoniti. Za pol ure se plača le polovico, za četrt ure le četrtno omenjene svote.

O mrliških odejah na parah.

Za lepo žametno . . . . . K 2.10
za navadno iz blaga . . . . . —.53
ako se pokrije glavni oltar črno 3.15
ako se pogrne črno odejo s križem v cerkvi z 12 svečami 2.10

Za grobno mesto se plača za odraslega bogatega človeka K 1.22½, za odraslega revnejšega K —.52½, za otroke pa le polovico (do 9. leta). Za napravo groba je plačati mrliškemu kopaču:

pri bogatih . . . . . K 2.10
pri revnih kmetih 1.56½
po zimi . . . . . K 2.10
po leti . . . . . 1.22½ —.63.
Za otroke (do 9. leta) zopet le polovico.

Iz vsega tega je razvidno, da danes ne računajo samo fajmoštri, temveč tudi mežnarji preveč. Kakoršen je fajmošter, tak je tudi mežnar. Govorijo o blagostanju kmeta in o krščanstvu, gre se jim pa edino za visoke štolnine. Pustite mi moje in dajte mi svoje, je njih geslo. Kmetje, vi veste tedaj, kaj morate župniku in mežnarju reči, ako pride po volilni listek? ! Proč z izkoriščanjem!

Vprašanje je zdaj še: Kakšno postavno varstvo ima prebivalstvo pred nepoštenim računanjem štolnine? Postava od 7. maja 1874 R. G.-B. št. 50, pravi: Po navadi ne sme biti nobeno župniško-uradno dejanje od naprej-plačila štolnine odvisne. Prestopke štolninske postave sme kaznovati okrajno glavarstvo po zaslišanju ordinarijata z denarno globo 200 K. Ako bi tudi to ne pomagalo, sme posvetna oblast zahtevati, da se dotični duhovnik iz službe odstrani.

Kmetje! Reklo se vam bode, da so te postavne štolnine prenizke za današnjo draginjo. Ali zakaj pa bi moral kmet duhovnemu gospodu za vsak korak še posebno plačati. Okrajnemu glavarju se vendar tudi ne plača še posebej njih uradne čine. Župnik ima istotako svojo plačo in druge svoje dohodke, on stanuje v davka prosti hiši, medtem ko mora kmet težko delati in davke plačevati; zakaj bi moral kmet svoje denarje vedno v farovž nositi? Kristus in njegovi apostoljini vendar tudi niso denarje zahtevali?

V katoliški deželi Bavarski je štolnina že davno odpravljena. Zakaj pri nas ne?

Kakor so klerikalci sovražniki cesarja Johana II., ki je kmete hotel osvoboditi, tako so tudi sovražniki kmetskega stanu, katerega hočejo v svojem volitev zopet v svoj jarem spraviti. Klerikalizem je najnevarnejši sovražnik kmetskega stanu. Da dobi kmete pri volitvah na svojo stran, delajo klerikalci gospodarske obljube, ki jih ne morejo nikdar izpolniti. V odločilnem trenutku pa izdajo kmeta. Oni hočejo kmeta le vladati in izkoriščati. Dokaz temu prestopki štolninske postave. Končni cilj klerikalne volitve agitacije je: da kmeta naj kmet ostane, da bode plačeval; reven naj ostane, da vladajo klerikalno.

Novice.

Čenjenim prijateljem naznanjamo, da nam bomo tudi v tej številki mnogo gradiva, zlasti mnogo dopisov, na stran položiti. Dogodilnice zunanji politiki so tako važni, da se moramo obširneje nanje ozirati. Prosimo tudi, da se nam zdej poročila kolikor mogoče na kratko posredujejo.

Čitateljem na znanje! Od raznih strani nam prihajajo vprašanja, zakaj ne prinašamo nobenih vesti glede vojaških zadev. Povedati moramo torej svojim čenjenim čitateljem, da se v naših danjih razmerah ne sme pisati ničesar o vojski, kem gibanju, ker bi nam oblast to takoj k fiscirala. Torej nismo mi krivi . . . . .

Prvaško veleizdajstvo dokazano! Listine nam ročajo sledečo naravnost v nebo vpijočo stvar: Ljubljanski prvaški denarni vodja (torej zveze prvaških posojilnic itd.) so dovolili Srbiji 20 reči dvajset milijonov kron posojila. Od te svote je 10 milijonov baje Srbiji že plačalo . . . . . Mi avstrijski državljani stojimo skoraj pred vojsko s Srbijo. In prvaki naše denarje za nam sovražne Srbe. S krvavo krajcarji torej, katere nalagajo zaslepljeni avstrijski ljudje v prvaške posojilnice na Štajerski, Koroškem in drugje, podpirajo prvaške veleizdajalce naše smrtnne sovražnike. Ne samo z besedami, ne, tudi z denarjem jih podpirajo! Ali ni to veleizdajstvo? Slovenski sinovi bodejo morali morda križati živati v boju proti onim Srbom, katere podpirajo prvaški posojilničarji z denarjem. Slovensko ljudstvo, vzdrami se!

Kje so izdajalci? Vlada potrebuje zdaj jaško (rekrutno) postavo. Kajti ko bi bili najzagrizenejši prijatelji miru, pripravljeno morali vendar biti. V takem trenutku, kaj je zdaj naša država, je treba vladi sredstva vse dovoliti. To se je tudi zgodilo! Zanimivo je pri tem le dvoje: Prvič to, da jo je ljubljanski župan Hribar popihal, ko je bilo glasovati. Hribar pa je vodja prvakov slovenskih poslancev je torej dokazal, da je sovražnik Avstrije. Tisti Hribar, katere je torej v Ljubljani sam klical vojaštvo, da v septembru zločinskim nemirov konec naredi, izjavil se je zdaj proti vojaštvu, ker se proti Srbiji. Kaj porečejo k temu prvaški poslanci štajerski in koroški, ki sedijo v enem in istem klubu s Hribarjem? ! Ali prvaški poslanci tudi v največjem prijateljstvu s češkimi radikali? In ti češki radikali so izjavili, da glasujejo proti vladini vojaški zahtevi in da bi poročila sredstva, da bi jo onemogočili. „Živio Srbi“, to je geslo teh ljudi. Sramujmo se prvaških poslancev . . . . .

Tožbe proti uredniku K. Linhartu so postale zdaj nekaka specialiteta prvaške gospode. V izdajalska prvaška gospoda menda misli, da se s tem zagrenila uredniku Linhartu v do naprednega dela. Pa se zelo moti! — Znano, so ptujski prvaki po 13. septembru nanili Linharta sodnji, češ da je prestopil paragrafe po raznih paragrafi. Pri prvi obravnavi bil Linhart tudi na 8 dni zopora obsojen prvaški listi so prinesli to vest z velikansko veseljem. Ali veselje jim je kmalu minulo. Doktor Linhart je bil namreč le zato obsojen, ker se njegove priče niso zaslüşale. Pritožil je vsled tega in okrožna sodnja v Mariboru razveljavila prvo obsodbo ter izročila celo zopet prvemu sodniku. Zdej so bile tudi

*) Glej „Štajerc“ štev. 11. z dne 11. marca 1909.

Glinje. „Volitve in zopet volitve, ne maram za nje!“ Tako se mi je moj pohlevni sosed izrazil, ko sem ga vprašal, ali pride k volitvi in koga bode volil. „Priatelj!“ rečem mu nato, „skranji čas je, da se vsi napredno misleči občani resno združimo in na dan deželnozborske volitve naše zmožne in zanesljive kandidate (ti so: gosp. Franc Kirschner po domače Razaj na Žihpoljah za 3. razred in gosp. Peter Brugger direktor v Beljaku za 4. razred) enoglasno volimo. Naša občina je že tako globoko s prvaštvom ognjusena, da nas more rdečica prešiniti, ker smo tako lahkomišleči in pustimo kranjsko hujskanje in komando v naš mirni kraj vsiliti. In zdaj ko so nam deželne volitve za petmi naj bi roke križem držali, ali pa celo sladko spali, med tem ko Andrejeva banda noč in dan od hiše do hiše agitira in napredno stranko blati, prvaško pa hvalisa in opira. Naprednjaki! pokažimo na dan volitve, da še nismo izumrli in da prvaško-orglarsko-dohtersko nasilstvo še ni zamoglo zadušiti našo svobodno napredno misel, Naprednjaki, pridite vsi zanesljivo na volilni boj! Deželni zbor morajo naši napredni kandidati posesti!

Iz Škocijana se nam piše: Vemo, da ti je znano, da ob času volitve napenjajo večidel kaplani in mladi župniki vse svoje moči, da bi zmagali. Ali vendar te prosimo našemu g. župniku Poljancu na ljubo, za malo prostora. Ta naš dušni pastir, je pač na agitiranje za našega ljudskega odrešenika Grafenauerja tako ginjen, da je imel že drugikrat po dve pridigi. Rekel je v nedeljo 21. t. m. na prižnici pri sv. Marku, da „gotovo popred vem, da pridem v časopise, n. pr. v „Štajerca“ al pa v „Bauernzeitung“, al to je men vse eno. Moja sv. dolžnost je, kakor je od sedmih let sem od knezoškofa predpisano, ob času volitve agitirati za keršanske oblastnike, kakor je Grafenauer, da se bojujejo proti nasprotnikom sv. vere. Vera je v nevarnosti. Posebno sedajnemu času vojske, ko brusijo meče, tisti „freimaurarji“ in hočejo sv. cerkev podreti“. — No, nas bi pač jako veselilo, če bi ta odrešenik Grafenauer bil tako vsega mogočen, da bi kar na 25. marca celo srbsko vojsko zapanal. Ker pa tega ne upamo, volimo može, kateri zastopajo naše vsakdanje težave. Vera je za nas pa res presveta, da bi se z njo po vsaki gostilni špilali, kakor znajo to prvaki. — Omenimo še naše nosilce glasovnic: Fant, sin županov, se je predrznil kjer se je le upal ob enem tudi podpisati, seveda „Grafenauerja“, češ da ni za odlagati, če pridejo glasovnice še prazne na volišče, da tam nimamo časa šele podpisovati. Žugal je neko hčer podpisati za očeta, ker ga ni doma, pa ta mu le ni dovolila. To je smola! Fant menda ne pozna postave. Le tako naprej, črnuhi in ljudstvo bode kmalu sprevidilo.

Sv. Marjeta v Rožni dolini. Pred okrog 4 tednov se je poročalo o ustanovitvi podružnice „Ciril-Methodove družbe“, in kako so se naši modernjaki dali striči od kranjskih dohtarjev. Kako prav smo imeli, ki smo naše kmete svarili pred tem gospodom, kaže prav očitno sledeča notica, katera ni izvzeta iz kakega nemškega lista, ampak iz prvega in največjega lista za slovenski narod, iz „Slovenca“, ki izhaja v Ljubljani. Ta list piše v številki 60 od 15. marca 1909 čez Ciril-Methodovo društvo med drugim tako-le: „Ta družba venomer naglašča svoje idealno nadstrankarstvo in svojo nepristranost. V ideji je že mogoče nadstrankarska, v dejstvu pa se to ne kaže. Ravno nasprotno! V dejstvu in praktično je njeno vodstvo v rokah samih liberalcev, med katerimi so nekateri pravi radikalci zagrizenci. Da do takega „nadstrankarstva“ pristaši krščanskih strank nimajo bogvekaj zaupanja, je povsem naravno... Značilen pojav objektivnosti je pristop ženske Ciril-Methodove podružnice v Ptuj k liberalni „Zvezi narodnih društev“. Torej se z društvenim denarjem podpira liberalizem!! Da bi bilo vodstvo Ciril-Methodove družbe kaj storilo proti temu strankarskemu sklepu, da bi ga razveljavilo ali pa podružnico razpustilo, če se ne bi hotela pokoriti, o tem ni bilo nič slišati“. — Kakor se je že zgoraj omenilo, to ni brati v kakem nemškem listu, ampak v najbolj razširjenem slovenskem listu v katerega v vsakem farovžu lahko pogledate. Kdo laže zdaj? Ta prvi

slovenski list, bolj tisti dohtarji ki so našim kmetom na dan sv. Štefana žepe tako lepo izpraznili? Naši modernjaki so mislili darovati za uboge otroke in za šole, in zdaj se prikaže, da ta denar gre v širok žep zagrizenega liberalizma in njegovih pristašev, to so naši izborni slovenski dohtarji v Celovcu. Zdaj, ljubi Čopičevi fantje, zdaj poklicajte zopet kmete, ki so darovali za to družbo, in povejte jim odkritosrčno, kaj se zgodi z denarjem ki so ga darovali in ki so ga prej tako težko prislužili. Povejte jim za kak namen pobirate vi naše vinarje, in čuli boste dobre ali pa resnične besede.

Napredni poslanci na delu. Napredni poslanci koroški Dobernig, Nagele, Kirchmayer, Pirker, dr. Waldner in dr. Steinwender so prišli že 11. t. m. k ministerskemu predsedniku in so stavili poznejše ojstro zahtevo za pomoč glede po velikanskemu snegu povzročene škode. Doletnični predlog se glasi:

V raznih delih Koroške je velikanski letošnji sneg, ki ga že desetletja ni bilo opazovati, imel katastrofalni vpliv in napravil grozovito škodo. Uničena so bila polja, ceste, pota, tudi življenje ljudi. In bati se je, da nesreče še ni konec. Grozno je, da trpi Koroška tudi pod snegom, ko ima že vsled suše in povodnji tako škodo. Z ozirom na to zahtevajo poslanci od vlade odločno pomoč.

Napredni poslanci so storili torej v tem oziru kakor vedno svojo dolžnost. Grafenauer pa ni imel zato časa. On je moral po volilnih shodih neumnim ljudem vse mogoče obljubovati . . .

Napredni shodi. Tudi preteklo nedeljo se je vršilo po Koroškem več volilnih shodov naprednih mož. Primanjkuje nam prostora, da bi natančno o teh velezanimivih shodih poročali. Omeniti pa moramo dva zborovanja. Dopoldne ob 11. uri se je vršil volilni shod v sv. Marjeti nad Borovljami. Vkljub grozovito slabi poti — sneg je še vedno visok in se topi, tako da stoji voda kar po pol metra visoko, — se je zbralo lepo število volilcev, da se pomenijo o kandidatih. Govoril je v slovenskem jeziku in enournem govoru naš urednik K. Linhart. Pretežna večina zborovalcev je govorniku živahno odobraval. Navzočih je bilo tudi par posameznih nasprotnikov iz Glinj. Eden nasprotnikov je delal med govorom razne medkllice, da bi govornika motil. Ali dobil je tak odgovor, da je moral hitro potihnuti. Opozarjalo se ga je pozneje, da naj se oglasi k besedi, ali tega ni storil. Vedel je pač, da je težko, zastopati in se zavzemati za veleizdajalsko prvaško stvar. Pač pa se je oglasil k besedi neki drugi nasprotnik. Povedal pa ni druzega nego to, da se mora v nedeljo k maši iti; to pa že sami vemo. Neki drugi nasprotnik (slovenski „liberalce“) je obljubil, da bode popoldne na shodu na Trati nastopil. Ali na to je menda pozabil. Tako se je izvršil shod v sv. Marjeti v splošnem prav lepo in upamo, da bode rodil mnogo uspeha. St. Marječani bodejo menda vendar nehali trobiti v črni rog. — Popoldne ob 3. uri se je vršil shod na Trati pri Borovljah. Bil je jako dobro obiskan. Dosedanji poslanec Kirschner je v stvarnem in lepem govoru podal poročilo svojega delovanja. Razni volilci so stavili vprašanja, zlasti glede nameravane ustanovitve prepotrebne meščanske šole v Borovljah. Potem je izjavil shod poslancu Kirschnerju svoje zaupanje in proglasil iz novega njegovo kandidaturo. V daljšem govoru je označil potem urednik Linhart cilje prvaške politike. Zborovalci so mu burno odobraval in so izrazili zahvalo za njegovo delovanje s tem, da so vstali iz sedežev. Obadva shoda sta bila velepomembna in sta nam dokaz, da naša ideja v Rožni dolini vkljub grdi prvaški gonji napreduje. Dal Bog, da bi napredni kmetje zmagali!

Provizor Arnuš v Podljubelju nam je poslal „popravek“ po § 19, v katerem taji, da je imel kaj z „volilno krmo“ opraviti. Ta „popravek“ pa je preveč neumen, da bi ga našim čitateljem predstavili in zato smo vrgli Arnušovo čekarijo v koš. Ako hoče Arnuš na vsak način v liste dopisovati, potem naj si izbere „Mir“ v ta namen. Tam lahko vse mogoče neumnosti čekari, kajti „Mir“ sprejme vse. Mi pa se lepo zahvalimo za Arnušove dopise . . .

Kako je postal stari Krpan bogat in čislan mož.

Le redkokedaj je slišati, da bi ta ali tisti kmet pri svojem polju obogatel ter užival s svojimi sovaščani vseobče spoštovanje. Tak kmet je res prava bela yrana ali pa mora biti pravi kavelj. Kako je neki to mogoče, pota ali oni čitatelj, ki je tudi kmet, oziroma rad kmet postal. Vsekako je moral imeti Krpan posebno srečo ter denarja in raznih drugih stvari, ki jih je dobremu gospodarju treba, razpolago. Kaj še, ravno narobe! Videli boste da je tudi njega nesreča preganjala in da se moral boriti z vsemi mogočimi zaprekami za prvega trenutka, ko je začel gospodariti.

Naša povest se je vršila v onih „starih časih“, ko je prejemala dekla borih 20—30 a hlapec k večjemu 40—50 goldinarjev mesečno na leto, a se je pri vsem tem delj časa delal in več naredilo nego dandanes; kajti ko je bilo dnevno delo dokončano, sedle so dekline hlače vratu, kjer so predle do polnoči in še čez. Zjutraj ob 4. uri pa so bili že zopet vsi pokonci in svojemu delu. Pri vsem tem pa so bili vedno ljudje zadovoljnejši in srečnejši nego dandanes, ko prenehajo poljski delavci z delom že ob 7. uri ali k večjemu ob 7. uri ter so zvečer — ravno hišnega gospodarja — popolnoma prosti.

Bilo je toraj v onih časih, ko je mladi Krpan, potem ko si je poiskal in izbral pravo ženo in skrbno ženico, prevzel po svojem očetu gospodarstvo tudi njegov bližnji sosed Desetinar. Ta se je tako rekoč rodil pri plugu in zrasel na njivi, a znal je le za silo čitati in pisati. Dočim je bil Krpan strokovno izobražen, ker obiskoval tedaj prvič ustanovljeno kmetijsko šolo. Glede kmetije pa se mora reči, da je bila o začetku njunega kmetovanja Desetinarjeva kaj boljša od Krpanove. Desetinarjevi skedni kašče in hlevi so bili še vsi v dobrem stanju, ni jim bilo treba velikih poprav. Tolikaj bolj pa je bilo pri Krpanovih. Vse je klicalo mojšta, bilo je staro in trhlo, vse je lezlo na kup. Kaj bi vse poprave nič ne izdale; bilo je treba vse na novo postaviti in zgraditi.

Toda oglejmo si najprvo Desetinarja in njegovo nam bo v svarilen vzgled njegova lastna usoda. Tudi on je iskal in našel ženo, ki je bila v prejšnjem času gospodinja. Bila je malo ali nič izobražena, a njeno največje veselje je bila v liku skleda, polna dobrih jedi, pa poln kozarec Kakršna gospodinja, takšne dekline, pravi pravor. Kmalu so postali posli svoji gospodinji pičice enaki. Ta hiša je požrla vse, kar se doma pridelalo, najsi bo že mleko, maslo, ali karkoli. Prva leta se je zaklalo po štiri tane prašiče. Niti repa ni šlo od hiše, ampak vse je izginilo v teh nenasitnih in globokih lodcih. Čemu pa ne, so si mislili; saj je Bog tako potratno življenje pa ima kot posledico nobo in zanikernost. Ko sta Desetinar in njegova žena na polju orala, ostavila sta čez nekaj časa plug in vole na njivi, zavalila se v hladno vesno senco, natlačila si mirno vsak svojo posoda žganja, se zalivala z njim a vmes še dobrega prigrizavala. Kdo se bo potem še čudil, če povemo, da je prišlo tako gospodarstvo nered. Vsled teh razmer ni izoral Desetinar tretjine zemljišča, ostalo je puščal v trdinah. Zemlja je donášala od leta do leta manj.

Kako se je to Desetinarju maščevalo, kazalo se je že na koncu prvega leta. Ostalo je posojilo dolžan na plači in moral je napredovati. Ta ga je začelo jeziti. Njegova kmetija ni torej niti toliko dobra, da bi prebila gospodarja in plačala delavce in posojilo. To ga je privedlo do lahkomišelnosti. Žena ni bila v nikako oporo in pomoč, mož je vedno niže; po štirih letih je prišlo premoženje na boben. Desetinar se je udal pijači; preobilo zaužitega alkohola je znorel in prišel v norišnico. Žene njegove in dveh otrok so usmilili dobrosrčni vaščani. Toda kakor z Desetinarjevo kmetijo godi se dandanes žal premagim kmetijam.

Toda dovolj bodi teh žalostnih slik. Oziroma se raje h Krpanu in vzemimo si ga v vzgled. Tudi on je moral od začetka najeti posojilo, kar

Oznanilo.

Poljedelsko ministerstvo je podelilo Ptujskemu okraju 5 strojev (Rebholzverkleinerungsmaschinen) na razpolago, kateri bodo trsje zrezali in potem zmečkali.

En stroj z ročno močjo (Handbetrieb) se je postavil pri občinskem uradu sv. Barbara v Halozah, drugi pri sv. Lovrenci sl. gor. tretji pri Nacetu Vrabiču v Stopercih, četrti stroj z močjo z nagonom (Kraftbetrieb) pri Jožefu Turg v Trzcah in peti stroj ravno taki se je postavil v mestni plinarni (Gaswerk) v Ptuj.

Ljudstvo katero ima takšno trsje se opozori na te koristne stroje da bi vsled letošnjega pomanjkanja krme in slame tistih se poslužilo, ker ti stroji bodo trsje, katero je enoletno celo na drobno zrezali in zmečkali, kar bo imenitna klaja za živino.

Izkušeni izvedenci izrečejo, da ima 100 kg takšne klaje toliko v sebi, kakor 60 kg najboljšega sena.

Okrajni odbor v Ptuj dne 10. marca 1909.

Načelnik:

Ornig m. p.

posestnikom, kateri bi se protivili to storiti v smislu § 54 občinskega reda z kaznjivo postopali in bodo takšni posestniki v denarju ali pa z zaporom kaznovani.

C. k. žendarmetija bo to odredbo strogo nadzorovala.

Kmetovalci vzemite si k srcu ta blagi poduk in napravite boj proti tem mrčesom, storite vse potrebno in premislite, ako se ta škodljivci sadja in drugih rastlin ugonobi, tak bo kmetovalec v tem hudem času na najboljšem.

Okrajni odbor v Ptuj dne 12. marca 1909.

Načelnik:

Ornig m. p.

159

Prodaja konja.

Na graščini Stattenberg pri Poličanah se prodajo po ceni izvrstnega, velikega, težkega konja za vožnjo, ker je čez število. 197

Kron 1000 zaslужka

plačam listemu, ki dokazuje, da moja čudežna kolekcija

300 komadov za le K 6

ni priložnostni nakup i. s.: 1 prava švic. Syst. Roskopf pat. remontoar-žepna ura, natančno doča in regul. s 3 letno fabrično garancijo; 1 amerik. zlato-duble pancr-verižica, 2 amerik. zlato-duble prstana (za gospoda in damo), 1 angl. zaniklana garnitura, obstoječa iz gumb za manšete, ovrtnik in prsa, 1 amerik. žepni nož, 1 eleg. zidana kravato, barva in mušter po želi, novi fac., 1 krasna igla za kravate s simili-briljantom, 1 nežna damska broša, zadnja nov. 1 koristna toal. garn. za polovanje, 1 pristni portmoné iz usnja, 1 par amer. bonton, imit. imenitno kamenje, 1 salonski album, najlepši izgledi sveta, 1 krasne vratni ali lasni kolje prave orient. biseri, 5 indijskih „Wahrsager-Teufel“, zabava vsako družbo in še 250 kom. div. predmetov, ki se jih v vsakem gospodarstvu potrebuje. Gratis. Vse skupaj z eleg. Syst. Roskopf-pat. žepno uro, ki je sama dvojno svoto vredna, košta samo kron 6.—. Dobi se po povzetju ali naprej-plačilu. Ako ne dopade, denar nazaj. Vsak riziko torej popolnoma izključen.

S. KRÜGER, svetovna razpošiljevalna hiša
Oswiecim Nr. 48. 185

Jaz Ana Csillag!

z mojimi 185 cm dolgimi velikanskimi Loreley-lasmi dobila sem jih po 14 mesečni rabi po meni iznajdene moje pomade. Le-ta je edino sredstvo proti izpadanju las, za pospeševanje rasti istih, za okrepčanje lasne plošče, in kot tako priznana; ona pospešuje pri gospodih polno, krepko rast brade in daje že po kratki rabi ravno tako lasem na glavi kakor bradi naravni svit in polnost ter jih obvari pred prehitrim osivljenju do najvišje starosti.

Vsakdo si lahko do visoke starosti po rabi od gospe Ane Csillag same iznajdene pomade za rast las svoje lase polne in dolge ohrani. Nobeno drugo sredstvo ne obsega toliko lasne redilne snovi kakor Csillag pomada, ki si je pridobila z vso pravico svetovno ime, kajti dame in gospodje dosežejo že po rabi prvega pisserca najboljši uspeh, ker po nje izpadanje las že čez nekaj dni popolnoma in se prikaže nova rast las. Ta uspeh dokazujejo tisočera priznanja, kajti le resnica krona uspeh.

Cena pisserca 2 K, 4 K, 6 K in 10 K.

Poštna razpošiljatev vsak dan pri naprej plačilu ali po povzetju celega sveta iz fabrike

Ana Csillag, Dunaj I, Graben št. 10
kamor so poslali vsa naročila.

Učenec

se sprejme v trgovini z mešanim blagom Dvorschak, Trbovlje (Trifail). Mora biti mladenič in nemškega ter slovenskega veščinstva.

Bilanca šparkase v Radgoni 1908.

Aktiva

	K	h
Na kontu hipotekarnih posojil	4,259.469	99
„ „ posojil brez hipotek	330.101	16
„ „ posojil na vrednostne efekte	2.086	—
„ „ efektov	2,404.345	85
„ „ menic (Wechsel)	59.835	—
„ konto-korentu	49.369	50
„ kontu c. k. poštno-hranilničnega urada	3.581	57
„ vrednostnem kontu za realitete	384.871	89
„ kontu inventarja	4.305	23
„ hotelovih mobilij	2.477	30
„ saldo-kontu	480	—
„ kontu per diversi	23	02
„ „ za posojila asekurančnih premij	28	81
„ „ posojilne blagajne	74.000	—
„ obrestnem kontu od hipot. posojil	73.305	11
„ „ „ „ posojil brez hipoteke	4.616	30
„ „ „ „ na vrednostne efekte	62	97
„ „ „ „ efektov	19.173	11
„ „ „ „ menic	40	66
„ blagajniškem kontu	58.119	80
Skupaj	7,730.293	27

Upravni promet K 5,427.937-01.

Pasiva

	K
Per konto vlog interesentov	6,961.416
„ „ obrestij od hipot. posojil :	20.260
„ „ za naprej plačane obresti za 1909	3
„ „ obrestij za posojila brez hipotek :	2
„ „ za naprej plačane obresti za 1909	635
„ „ obresti posojil na vrednostne efekte :	833
„ „ za naprej plačane obresti za 1909	101.591
„ „ obresti od menic :	—
„ „ za naprej plačane obresti za 1909	635
„ „ dohodka realitet	833
„ „ penzijskega sklada	101.591
„ „ specialnega rezervnega sklada za izgube v kurzu	—
„ „ glavnega rezervnega sklada :	—
„ „ za neobdačano (ostanek)	K 563.607-26
„ „ za obdačeni (ostanek)	81.943-17
Skupaj	7,730.293

18.845 tožk v žurnalu.

Aktiva

	K	h
Na blagajniški gotovini koncom 1908	917	56
„ posojilah na menice	32.903	—
„ „ proti dolžnemu listu	41.520	—
„ „ zaostanku ohresti koncom 1908	3	26
Skupaj	75.343	82

Bilanca oddelka posojil

	K
Per dotacija iz rezervnega sklada šparkase v Radgoni	74.000
„ „ naprej plačane obresti pro 1909	1.343
Skupaj	75.343

1½% ni rentni davek plača šparkasa iz lastnega, brez da bi bilo to vložnikom odtegneno. Obrestna mera za vloge pri mesečnem stovanju 4%, za posojila na ročno jamstvo (Handpfand) in na hipoteke 5%, proti menicam 6% in pri posojilniškemu oddelku 5%. Uradni vsak dan razven praznikov i. s.: ponedeljek, sredo in petek od 9. do 12. ure dopoldne, torek, četrtek, sobota in nedelja od 10. do 11. ure popoldne. Posebno se kmetovalcem v okrajih Radgona in zgornja Radgona posojilna blagajna na osebni kredit ne samo zaradi nizke obrestne temveč tudi zaradi lahkega nazaj-plačila priporoča. Izvršitev v tem oddelku dovoljenih posojil se zgodi brez plačilo in se posojila ne inta v zemljiški knjigi; s tem se prihrani prošilcem v vsakem oziru velike izdatke.

Tozadevna natančnejša pojasnila daje se v šparkasi prav rado in vedno.

Ravnateljstvo.

Radgona, 31. decembra 1908.

gostilniška realiteta

z iztočom žganja, prodajalno deželnih produktov, tobačno trafikó, fiakerijo, 10 minut od kopelji Dobrna (Neuhaus), lepa lega brez prahu, zelo primerno za penzionista, 30 oralov zemlje, od tega 20 oralov krasnega gozda, sadonosnik, se proda zaradi družinskih razmer po ceni in sicer brez inventarja ali pa z njim. Več še izve pri g. Franz Mariaschek, Celje, Hauptplatz 3.

Štiri tedne na poiskušnjo

in ogled razpošiljam svoja kolesa (bicikle) proti povzetju. Deli koles čudovito ceno in dobro. Cenik s slikami franko!

Franz DUŠEK, tovarna koles, Opočno Nr. 103
a. d. Staatsbahn, Böhmen.

Pooblaščen in zaprišežen civilni geometer

Richard Stiger

v MARIBORU, Tegetthoffova cesta 44

se priporoča za vsa dela, ki spadajo v stroko merjenja zemljišč kakor so: delitve zemljišč, omejitve, določitve mej, združitve zemljišč, zravnjanje zemljišč, meritev zemljišč za železnice, ceste, mostove. Zmeri tudi manjša posestva, kakor cele občine, lovska okolišča, dela načrte stavb in drugih predmetov.

167

Plahte

za

postlje

iz domačega platna

po kron 2.60

v novi veliki trgovini

Johann Koss, Celje

na kolodvorskem prostoru. 167

Gostilno

z malo ekonomijo in

kovačnico

v trgu Vuzenice (Saldenhofen).

Konji

8 kom. z vozni, šlitami itd. vred proda po ceni F. Cleinschich, Twimberg na Koroškem. 107

Puške!

Lancaster od K 26.—, flobert-puške od K 8.50, pištole od K 2, samokresi od 5.—. Popraviljanje po ceni.

Cenik s slikami franko.

F. Dušek, Opočno

št. 104 a. d. Staatsbahn, Böhmen.

Veliko manufakturno trgovino

Johann Koss, Celje

na kolodvorskem prostoru na voglu (Stadt Wien)

priporočamo zaradi njene solidnosti in nizkih cen najtoplejše.

170

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptujju zraven klanice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo. Vsakemu se les hlodi, itd. po zahtevi takoj razdaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d.

Predno

705

prosite za osebno, hipotekarno ali realno

posojilo

zahtevajte brezplačni prospekt

Meller L. Egyed, Budapest

XI. Lónyai-utca 7. — Telefon interurban 46—31.

Vozički za otroke

za kron 12.—
" " 14.—
" " 16.—
" " 18.—
" " 20.—

in še finejše vsake vrste v novi veliki trgovini

Johann Koss, Celje

na kolodvorskem prostoru. 168

Karl Kasper

trgovina zmešanim blagom in zaloga smodnika

PTUJ

priporoča svojo bogato zalogo špacerijskega blaga, nadalje smodnika za lov in razstrelbe, cindznore ter predmete municije za lov kakor patrone, kapseljne, šrot itd., nadalje glavno svojo zalogo v umetnem gnoju za travnike, njive in vinograde i. s. Tomažova moka, kajnit, kalijeva sol itd., nadalje krmilna slama prešana, raffiabast in bakreni vitrijol itd. po najnižjih cenah. 92

Katera žena ali dekle?

si hoče lepo blago za obleko in nove sorte terpeči svilni robec kupiti, naj gre v novo veliko trgovino

Johann Koss,
Celje.

Hranilno in posojilno društvo v Celju

reg. zadr. z neom. zav.

CELJE,

v velikem posloplju nemške šparkase nasproti kolodvoru

prevzame

hranilne vloge proti 4 1/2%

dnevno obrestovanje (od dneva vložbe do dneva dvignjenja). Rentni davek plača zavod. Dovolj kredit i. s.: hipotekarni kredit po 5%, kredit z jamstvom proti menici ali dolžemu listu po 6%, kontokorent-kredit po 6%.

Predstojništvo.

38

PAGLIANO-SIRUP.

Vplava v oficelne italijanske in avstrijske farmakopeje. Premiran na farmaceutični razstavi 1894, na hig. razstavi 1900 in na mednarodni razstavi v Milanu 1906 s rlate medalje

najuspešnejše sredstvo za čiščenje krvi

prof. ERNESTO PAGLIANO, NEAPEL legitimirani izdelovalec od snegevega strica pok. prof. Pagliano iznajdenega in po njegovem originalnem receptu vestno narejenega preparata. Postavno priznan glasom odločbe najvišjega sodnega dvora (Benetke 1903) in od sanitetne nadoblasti.

V steklenicah, škatljicah (prašek) in komprimiranih tabletah (pilule). Zahtevajte edino fabriško znamko edino pristnega sirupa prof. ERNESTO PAGLIANO, NEAPEL Calata S. Marco 4. Se dobi v Real-Apothek-Secretat Bräseletti-Ala (Julini Tirol).

Hans Wouk

veletrgovina z mešanim blagom,
vinom in žganjem

v Poličanih

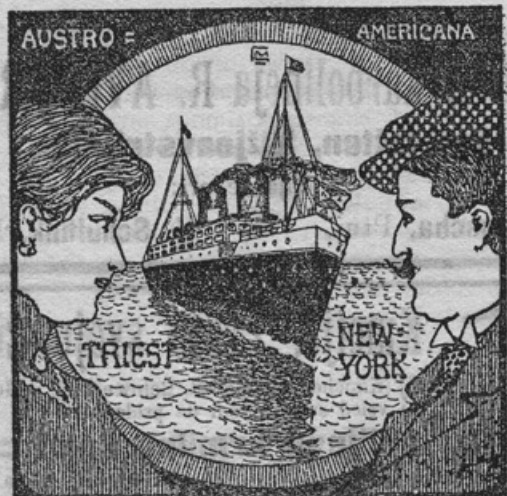
priporoča p. t. občinstvu svojo bogato zalogo
izbornega špecerijskega blaga, kakor fine parne
moke, vinberle, cibebe, kave, masti, jedilno olje,
petrolej itd. kakor tudi zalogo manufakturnega
blaga, štofi, druki, platno itd.

Nakupuje

žitje, jajca, maslo in poljske pridelke.

Nakup in prodaja

dobra pristna narurna vina en gros in dobro
pravo žganje en gros in en detail.

Patniki v Ameriko
Nateri želijo dobro, po ceni in
varnesljivo potovanje naj se obrnejo
na **Simona Kmetelca**
v Gjubljani Kolodvorske ulice 28.
Kakovostna Pojasnila daje se brezplačno.

Pozor, gospodje in gospodične!

V svoji lekarniški praksi, ki jo iz-
vršujem že več nego 30 let, se
mi je posrečilo iznajti najboljšo
sredstvo za rast las in proti njih
izpadanju — **KAPILOR št. 2**.
Povzroča, da postanejo lasi
dolgi in gosti, odstranja pra-
haj in vsako kožno bolezen
na glavi. Naročila naj bi si ga
vsaka družina. Imam premnogo
zahvalnic in priznanic. Stane poštnine prosto na vsako
pošto lonček 3 K 60, 2 lončka 5 K. Naroča naj se
samo od mene pod naslovom

PETER JURIŠIČ

lekarnar v Pakracu šte. 200 v Slavoniji.

Jos. Kasimir

trgovina s špecerijo, barvami in z mešanim blagom
nasproti **W. Sirk's Nfl.** in filijalka nasproti minoritske
cerkve

v PTUJU

priporoča svojo bogato zalogo najfineše surove in
žgane kave, ruski čaj, kognak, rum, slivovka,
najfineše kandite, župne kocke, mineralne vode,
najfineše namizno olje, bučno olje, jesihova
esenca in za izdelovanje žganja itd.

Semena za vrt, polje in travnik, stelja iz šote,
najboljša stelja, klajno apno, Lukulus, najboljša
svinjska krma.

Prodaja narurnih vin

1908 l. terrano krepko rdečo vino . . . . . K 28.—
1908 " vino „Schiller“, zrelo za točenje . . . . . „ 32.—
1908 " belo namizno vino Silvanec-ribola . . . . . „ 36.—
1908 " namizno vino rizling . . . . . „ 40.—
stara, fina namizna vina po . . . . . „ 48.—
1908 l. Lissa rdeče, medicinalno, krvno vino . . . . . „ 56.—
pri 100 litrih prodaja iz vinske kleti v posloppju velike sparkase

Otto KUSTER, Celje.

Varstvena marka „Anker“
Liniment Caspici comp.
nadomestilo za
anker-pain-expeller
je znano kot odpeljaloče, izvrstno in bolečine odstranjajoče
sredstvo pri prehlajenju itd. Dobi se v vseh apotekah po 80 h,
1.40 in K 2.—. Pri nakupu tega priljubljenega domačega
sredstva naj se pazi na originalne steklenice v skatljah z
našo varstveno znanko „Anker“, potem se dobi pristno
to sredstvo.
Dr. Richter-jeva apoteka „zlati lev“
v Pragi, Elisabetstr. št. 5 nov.
Razpošilja se vsak dan. 690

Telegram!

Iz Dunaja nazaj došla velika konkurzna masa,
torej v položaju, po neslednih cenah blago
oddajati dokler zaloga trpi; naročuje naj se
hitro, zakar prosi podpisana firma, ker taka
prilika pride le redkokedaj; kar ne dopade,
se vzame nazaj.

- Ena partija preprog iz čipk 100 cm. široki, preje 1 K, zdaj 44 h,
se bolje, preje K 1.40 zdaj 65 h pr. met.
  - Ena partija pravi druk z židanim svitom, preje 90 h, zdaj 50 h
pr. met.
  - Ena partija gospodarskih predpasnikov, zelo široki, preje K 1.30,
zdaj 90 h.
  - Ena partija gospodarskih obrisalnikov (Handtuch), preje 60 h, zdaj
35 h po met.
  - Ena partija lepih gladkih volnenih štofov vseh barv, preje K 2.70,
zdaj K 1.20 po met.
  - Ena partija tirolskega platna, preje 65 h, zdaj 44 h po met., se
boljše 52 h.
  - 600 komadov gotovih rjuh brez šivanja, zarobljeni, preje K 2.90,
zdaj K 1.90 po komadu.
  - 300 komadov se boljnih grob niti, preje K 3.20, zdaj K 2.20 p. k.
  - Ena partija oksford za srajce, preje 70 h, zdaj 45 h, čisto težke
preje 90 h, zdaj 60 h.
  - Ena partija poletnih flanelov zelo rabljivi za perilo preje 70 h,
zdaj 48 h.
  - Ena partija črnih ženskih nogavic, preje 90 h, zdaj 45 h.
  - Ena partija ženskih srajc s štikanim zatlom preje K 2.70, zdaj K 1.35.
  - Ena partija tepihov dolgih, preje K 1.10, zdaj 60 h.
  - Ena partija pisanih preprog 2 stranski, 1 draperija, preje K 6.—,
zdaj K 2.80.
  - 200 kom. krasnih šosov, črno, plavo, sivo, rujavo, preje K 10.—,
zdaj K 5.50.
  - 400 kom. pomladnih bluz temno ali svitlo, preje K 4.50, zdaj K 2.30.
  - Ena partija moških gradl-spodnjih hlač, belih ali barvanih, preje
K 1.90, zdaj K 1.10.
  - Ena partija moških štrapač-zgornih hlač, preje K 5.96, zdaj K 3.90.
  - Ena partija komplet velikih moških lovskih srajc dvojna prsa
preje K 1.90, zdaj 98 h.
  - Ena partija moških turistovskih srajc, preje K 2.90, zdaj K 1.70.
  - Ena partija domačih čevljev podplati iz špaga, preje K 1.70, zdaj 90 h.
  - Ena partija gospodskih športnih kap, preje K 1.30, zdaj 70 h.
  - 1000 m barvanih pisanih tkalskih cajgov cela širokost za tuhent,
preje K 1.30, zdaj 90 h.
  - 600 m plavega platna za predpasnike zelo trajno, pravo-barvano,
preje 82 h, zdaj 65 h p. met.
  - 200 kom. buret-garnitur 2 odeji za postelj 1 za mizo, skupaj preje
K 14.—, zdaj K 9.—.
  - Ena partija lepih drukov za otroške obleke, preje 90 h, zdaj 50 h,
1 m velikost 10 h več.
  - Ena partija voljna za štrikati v štrinah, preje 60 h, zdaj 40 h.
  - 200 kom. močnih vreč (Rucksack), preje K 3.20, zdaj K 1.95.
  - 8000 velikih klopčev voljne za štrikati vse barve, preje 20 h, zdaj 10 h.
  - 600 tucatov belih robecev barvani, atlas-rob, preje K 1.90, zdaj
K 1.— p. 1/2 tuc.
  - 500 kom. barvanih, preje K 2.10, zdaj K 1.10 p. 1/2 tuc.
  - Ena partija golovih namiznih prtov, komplet velikih, preje K 2.60,
zdaj K 1.30.
- Vkljub teh čudežno nizkih cen dobi vsak kupec, ki vzame čez 10
kron praktično lepo doklado zastoj in se prosi za natančni naslov.
Tudi zanaprej prodajalce je to lepa prilika. 151

Nakupna hiša

„zur Südbahn“, Gradec,
Annenstrasse 68/8.

Hranilnica (Sparkassa)

Vstanovljena
leta
1862.

Čekovnemu ra-
čunu št. 808051
pri c. kr. poš-
tno-hranilničnem
uradu.

vlad. državnega mesta

Ptuju

Mestni de-
narni zavod.

Giro konto pri
podružnici avst.
ogersk. banke
v Gradcu.

Uradne ure
za poslovanje s
strankami ob de-
lavnikih od
8—12 ure.

Občenje z
avst. ogersko
banko.

priporoča se glede vsa-
kega med hranilnične zadeve spada-
jočega posredovanja, istotako tudi za posredo-
vanje vsakoršnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno
vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo

V ptujskem mestnem sopar- nem kopališču

se dobijo odsihmal kopele s hlaponom po ale-
čih jako znižanih cenah. Vsak navaden dan
l uri popoldan in vsako nedeljo in vsak praz-
ob 1/2 uri predpoldan za 60 vin. (30 kru-
carjev.)

Vedstvo ptujskega mestnega kopališča (Pettan
Badeanstalt).

Pozor! Čitaj! Pozor!

Slavonska biljevina

GESUNDHEIT DEM KRANKEN,
STÄRKE DEM SCHWACHEN.

Ta je napravljena
najboljših gots-
zelišč — ter se
vrstno in z najbo-
šim uspehom r-
rablja proti zast-
lemu kašlju —
v prsih, — pre-
jenju v grlu, ka-
vosti, težkem di-
nju, astmi —
nem kataru, su-

kašlju, tuberkulozi itd. itd.

Delovanje izborno, vspeh siguren. Cena
franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K
vin., 4 steklenice 5 K 80 vin., po povzetju
če se pošlje denar naprej. — Manj kot 2 steklen-
se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od:

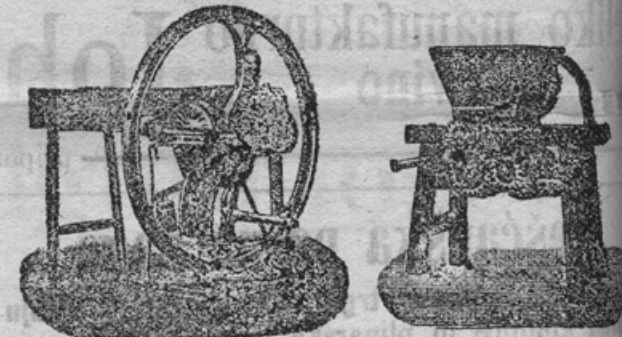
P. Jurišiča,

lekarnarja v Pakracu št. 200 (Slavon)

Fabrika kmetijskih in vinogradniških
mašin

Jos. Dangel's nasled. v Gleisdorfu

(Štajersko)

priporoča najnovije vitale mlatilne stroje, stro-
za rezanje krme, šrot-mline, za rezanje repe,
bler za koruzo, sesalnice za gnojaico, trije-
stroje za mah, grablje za mrvo, ročno grab-
(Handschlepp- und Pferdeheurechen) za mrvo obrab-
stroj za košnjo trave in žitja, najnovije gleisdorfske
sadne mline v kamenitih valčkih zacianane, hidravlične
preše, preše za sadje in vino. (Orig. Oberdan-
Differenzial Hebelpresswerke) patent „Dučhscher“
največ tekočine, se dobijo le pri meni. Angleške
(Gusstahl), rezervne dele, prodaja mašin na
garancijo. — Cenik zastoj in franko